مجله علوم پزشکی رازی دوره ۲۷، شماره ۱۲، اسفند ۱۳۹۹ http://rjms.iums.ac.ir

نامه به سردبیر

بروز وسواس فکری– عملی در بین دانش‌آموزان دبستانی شهرستان لنجان در برخورد با آموزش الکترونیک ناشی از همه‌گیری کووید ۱۹

خلیل خاشعی ورنامخواستی: مرکز پیشگیری و سلامت امین، سازمان بهزیستی و توان بخشی، اصفهان، ایران (* نویسنده مسئول) khalil.khashei2016@gmail.com

مرضیه علیپور: مرکز پیشگیری و سلامت امین، سازمان بهزیستی و توان بخشی، اصفهان، ایران

علی رضا قاسمی ورنامخواستی: گروه روان‌شناسی، دانشکده روان‌شناسی، دانشگاه آزاد اسلامی مبارکه، مبارکه، ایران

کلیدواژه‌ها

کوید ۱۹،

وسواس فکری عملی،

همه‌گیری

تاریخ دریافت: ۹۹/۰۸/۱۰

تاریخ چاپ: ۹۹/۱۲/۲۲

سردبیر محترم

در دسامبر ۲۰۱۹، نوع ناشناخته‌ای از ذات‌الریه ویروسی در بین گروهی از بیماران با سابقه‌ی مشترک مراجعه به بازار غذاهای دریایی هانان (Huanan) در ووهان چین شناسایی شد. در ابتدا تعداد موارد ابتلا پایین بود، اما در تاریخ ۳۱ دسامبر، شیوع غیرمعمول آن به سازمان بهداشت جهانی (WHO) گزارش گردید. در ۱۱ فوریه ۲۰۲۰، کمیته بین‌المللی طبقه بندی ویروس‌ها (ICTV)، عنوان سندروم حاد تنفسی شدید کروناویروس- ۲ (*SARS-CoV-2*) را به آن اطلاق نمود و در همان روز، WHO، رسما بیماری ایجاد شده توسط *SARS-CoV-2* را Corona Virus Disease 2019 (COVID-19) نام نهاد (۱). ویژگی‌های بیماری‌زایی این ویروس و قرنطینه کردن خانگی به دنبال انتشار افسار گسیخته آن می‌تواند بر سلامت روان افراد به شدت تاثیر گذار باشد و آنها را در معرض بروز اختلالات روانشناختی نظیر؛ اضطراب، ترس، افسردگی و همچنین افکار منفی قرار دهد. از اینرو در چنین وضعیت پر مخاطره‌ای، شناسایی افراد مستعد اختلالات روانشناختی ضروری بوده تا با راهکارها و تکنیک‌های مناسب روانشناختی بتوان سلامت روانی جامعه را تضمین کرد. در این بین، کودکان دبستانی در نتیجه جدا شدن از همکلاسی‌ها، اضطراب از تصمیم‌گیری مستقل، کاهش تمرکز و کیفیت عملکرد حین انجام امور درسی مجازی، می‌توانند تاثیر پذیرترین گروه باشند (۲). یکی از اختلال‌هایی که با توجه به توصیف والدین از حالات کودک دبستانی خود در شهرستان لنجان، افزایش بروز آن دیده می‌شود، وسواس فکری- عملی است. وسواس فکری- عملی یک اختلال اضطرابی بوده که با تفکرات وسواسی عود کننده و رفتارهای تکراری تظاهر می‌نماید و فرد را جهت کاهش اضطراب وادار به پاسخ به یک اجبار درونی می‌کند. چند الگوی عمده این اختلال همچون؛ افکار مزاحم (نشخوار فکری)، تردید مرضی (وسواس شک و تردید)، چک کردن (وسواس وارسی) و وسواس نظم/ تقارن (۳)، برای جمعیتی از کودکان دختر و پسر دبستانی شهرستان لنجان در برخورد با آموزش مجازی از سوی والدین آنها در مرکز جامع مشاوره و روانشناسی شهرستان، نزد مشاوران تربیتی ذکر شده است. والدین این جمعیت دانش‌آموزی اظهار داشته‌اند؛ تکالیف مدرسه فرزندشان ناتمام می‌ماند چراکه بخاطر نگرانی از عدم انجام صحیح یک کار آن را بارها و بارها تکرار می‌کند (وسواس شک و تردید- وسواس وارسی)، بعد از ارسال تکالیف، فرزندشان مطمئن نیست که آن را به درستی انجام داده است (وسواس شک و تردید)، فرزندشان احساس می‌کند مجبور است بارها و بارها تکالیف ارسالی خود را چک کند (وسواس وارسی)، فرزندشان حتی زمانی که به سوالات معلم پاسخ صحیح داده است، مطمئن نیست که بطور صحیح آن را انجام داده باشد (وسواس شک و تردید)، فرزندشان کاردستی‌های ارائه کرده را دور نمی اندازد چون می‌ترسد در آینده به آن نیاز پیدا کند (افکار مزاحم)، فرزندشان نگرانی زیادی در مورد تمیزی تکالیفش دارد (وسواس نظم)، فرزندشان حین حضور در کلاس مجازی و پاسخ‌دهی، چیزهایی را پیرامون خود جمع‌آوری می‌کند که واقعاً نیازی به آن‌ها ندارد (افکار مزاحم)، فرزندشان مرتب در مورد جنبه‌های بد آموزش مجازی فکر می‌کند و نمی‌تواند آنها را متوقف سازد (نشخوار فکری)، فرزندشان به هنگام پرداختن به امور درسی خود، اگر نظم و ترتیب وسایلش بهم بخورد، فورا پرخاش می‌کند (وسواس نظم/ تقارن). نتایج بررسی مشابهی که در مورد اثرات روانشناختی COVID-19 بر کودکان در ایتالیا و اسپانیا انجام شده است، بیانگر تغییر وضعیت عاطفی و رفتاری کودکان در مواجه با شرایط متفاوت همه‌گیری در این دو کشور می‌باشد. در این مطالعه والدین حالات بی‌حوصلگی، تحریک پذیری، بی‌قراری، عصبی بودن و افزایش نگرانی را برای فرزندان خود گزارش نموده‌اند (۴). در دوران همه‌گیری سندروم حاد

[Downloaded from rjms.iums.ac.ir on 2026-11-16]

تنفسی (SARS) نیز نتایج یک مطالعه مقطعی نشان داد که بروز اختلالات روانی در طی همه‌گیری، با سن کمتر در ارتباط است (۵). در مواجه با همه‌گیری ابولا هم کودکان، اختلالات روانشناختی بیشتری را تجربه کردند (۶). این وسواس‌های فکری و عملی وقت‌گیر هستند و روند طبیعی پیشرفت دانش‌آموز را مختل می‌سازند. همچنین وسواس‌ها و اجبارها می‌توانـد بـا رشـد شـناختی و اجتماعی کودکان تداخل کند و اختلالات عملکرد را برای آنها بوجود آورد. لذا با توجه به اینکـه کودکـان صـاحبان آینـده جامعـه هستند، سلامتی و بیماری آنان در سلامتی و بیماری جامعه فردا اثراتی قابل توجه خواهد داشت (۷). بنـابراین لازم اسـت در ایـن دوران قرنطینه که به دلایل ذکر شده تحریک پذیری این قشر مهم افزایش می‌یابد، سلامت روانی آنها بیشـتر مـورد توجـه قـرار گیرد. والدین می‌توانند به عنوان نخستین حافظان سلامت روان کودک، با فراهم کردن یـک برنامـه مـنظم از ایجـاد تشـویش در کودکان خود در رویارویی با شرایط متفاوت آموزش، جلوگیری نموده و در آنها احساس آرامش خاطر بوجود آورند. ضمن اینکـه بـا توجه به متکی بودن کودکان به والدین برای حفظ آرامش، لازم است آنها تا حدی که می‌توانند نگرانی‌های خود را مدیریت کنند و آنها را در حضور فرزندشان بروز ندهند. از سوی دیگر والدین ضمن گوش دادن به نگرانی‌های کودکان، برای ایجاد راه حل از خود کودک سرنخ بگیرند. بعلاوه اهمیت دادن والدین به بازی با کودک خود، آن هم بازی‌های دسته جمعی نظیـر پـانتومیم مـی‌توانـد استرس و عوارض ناشی از آن را از کودکان دور سازد.همچنین پیشنهاد می‌گردد که این بررسی در سطح وسیع‌تـر و در شـهرهای مختلف کشور انجام شود تا در صورت طولانی‌تر شدن قرنطینه و آموزش مجازی دانش‌آموزان، تصمیم‌هایی در این زمینه از سوی متخصصان و برنامه‌ریزان بهداشت کشور اتخاذ گردد.

تعارض منافع: گزارش نشده است.

منبع حمایت‌کننده: حامی مالی نداشته است.

شیوه استناد به این مقاله:

Khashei Varnamkhasti Kh, Alipour M, Ghasemi Varnamkhasti A. Occurrence of obsessive-compulsive disorder among primary school students in Lenjan in dealing with e-learning caused by the COVID-19 epidemic. Razi J Med Sci. 2021;27(12):175-179.

*انتشار این مقاله به‌صورت دسترسی آزاد مطابق با CC BY-NC-SA 3.0 صورت گرفته است.

[Downloaded from rjms.iums.ac.ir on 2026-11-16]

Razi Journal of Medical Sciences. 2021;27(12):175-179. http://rjms.iums.ac.ir

Letter to Editor

Occurrence of obsessive-compulsive disorder among primary school students in Lenjan in dealing with e-learning caused by the COVID-19 epidemic

Khalil Khashei Varnamkhasti: Amin Prevention and Health Center, Welfare and Rehabilitation Organization, Isfahan, Iran (* Corresponding author) khalil.khashei2016@gmail.com
Marzieh Alipour: Amin Prevention and Health Center, Welfare and Rehabilitation Organization, Isfahan, Iran
Alireza Ghasemi Varnamkhasti: Department of Psychology, Faculty of Psychology, Islamic Azad University, Mobarakeh, Iran

Abstract

Keywords
COVID-19,
Epidemic,
OCD

Received: 31/10/2020
Published: 12/03/2021

Dear Editor

Infectious diseases remain one of the biggest threats to the health and well-being of the human race. Since December 2019, novel COVID-19 infection has spread rapidly all over China and internationally. The pandemic resulted in not only the risk of death from the viral infection but also psychological consequences among people. Particularly because of the long-term nature of the pandemic which is still developing. The psychological impacts of the COVID-19 pandemic on children and adolescents seem to be far greater than the impact on adults because they are more vulnerable to the negative effects of stress. One of these psychological impacts is obsessive-compulsive disorder (OCD). It is characterized by unwanted intrusive thoughts (obsessions) and repetitive compulsive behaviors or mental rituals (compulsions). The more effort put into controlling the obsession, the more frequently and intensely it intruded the patient's mind. Compulsions can make intrusive thoughts become more frequent, repetitive, and disturbing. The performance of repetitive behaviors are generally related to a fear of negative events. Individuals manifest OCD symptoms only under certain situations that usually invoke a fear of negative events. Following the outbreak of COVID-19, national school closures had been implemented, and students were required to stay at home. Reduced social interaction, stay-at-home restrictions, difficulties in schoolwork, substantial changes to daily routine and boredom can create dramatic psychological effects on children and adolescents. Developmental motivations and hormonal changes make children and adolescents highly attuned to peer groups, making it challenging to isolate at home. All of these triggers repetitive behaviors to respond to an internal compulsion to reduce anxiety. In this study, the occurrence of obsessive-compulsive disorder among primary school students in Lenjan city in dealing with e-learning caused by the Covid-19 epidemic has been reported. Some major patterns of this disorder such as; ruminating thoughts, pathologic doubt, compulsive checking and obsession with order/symmetry, for a population of children in this city in dealing with virtual education mentioned by their parents with educational counselors in the comprehensive counseling center. The parents of this student population have stated; their child's homework stays unfinished because of repeats for fear of not doing something right. After sending homework, their child is not sure did it correctly. Their child feels compelled to check their homework over and over. Their child even when has answered the teacher's questions correctly is not sure has done it correctly. Their child does not throw away the crafts provided because afraid, it will be need in future. Their child is

[Downloaded from rjms.iums.ac.ir on 2026-11-16]

very worried about the homework cleanliness. Their child gathers things that really does not need while attending in the virtual classroom. Their child constantly thinks about the bad aspects of virtual education and can not stop them. Their child immediately aggressive when the order of equipment is disturbed while doing homework. Therefore, as children are the future owners of society, their health and illness will have significant effects on the health and illness of tomorrow's society. so, it is necessary to pay more attention to their mental health during this quarantine period, when the irritability of this important group increases due to the mentioned reasons.

Conflicts of interest: None
Funding: None

Cite this article as:

Khashei Varnamkhasti Kh, Alipour M, Ghasemi Varnamkhasti A. Occurrence of obsessive-compulsive disorder among primary school students in Lenjan in dealing with e-learning caused by the COVID-19 epidemic. Razi J Med Sci. 2021;27(12):175-179.

*This work is published under CC BY-NC-SA 3.0 licence.

[Downloaded from rjms.iums.ac.ir on 2026-11-16]

References

1. Lai CC, Shih TP, Ko WC, Tang HJ, HSueh PR. Severe Acute Respiratory Syndrome Coronavirus 2 (SARS-Cov-2) and Corona Virus Disease-2019 (COVID-19): The Epidemic and The Challenges. Int J Antimicrob Agents. 2020;105924.

2. Shahyad S, Mohammadi M. T. Psychological impacts of Covid-19 outbreak on mental health status of society individuals: a narrative review. J Mil Med. 2020;22:2.

3. Heidarizadeh N, Behrouz B. The Epidemiology and clinical features of obsessive beliefs and obsessive-compulsive disorder in 8-17 Year old students at Kermanshah City in 2015. Commun Health J. 2017;9(4):49-61.

4. Imran N, Aamer I. Psychological burden of quarantine in children and adolescents: A rapid systematic review and proposed solutions. Pakistan J Med Sci. 2020;36(5):1106.

5. Sim K, Chan YH. Psychosocial and coping responses within the community health care setting towards a national outbreak of an infectious disease. J Psychosom Res. 2010;68:195-202.

6. Denis-Ramirez E, Sorensen KH, Skovdal M. In the midst of a 'perfect storm':Unpacking the causes and consequences of Ebola-related stigma for children orphaned by Ebola in Sierra Leone. Child Youth Serv Rev. 2017;73:445-453.

7. Karimi J, Homayuni Najafabadi F, Homayuni Najafabadi S, Homayuni Najafabadi A. Validation of a Persian version of the Obsessive Compulsive Inventory-Child Version (OCI-CV) . J Res Behave Sci. 2015;13(3):388-399.

[Downloaded from rjms.iums.ac.ir on 2026-11-16]